

Na osnovu člana 35, stav 1, podstav 1.1 Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosova (Službeni list Republike Kosova, br. 77/16 avgust 2010) i člana 4, stav 3 i člana 69 Zakona br. 05/L-045 o osiguranju (Službeni list Republike Kosova, br. 38/24 decembar 2015), Odbor Centralne banke Republike Kosova na sastanku održanom 29 decembra 2016 odobrio :

PRAVILNIK O ULAGANJU SREDSTAVA U POKRIVANJU TEHNIČKE I MATEMATIČKE PROVIZIJE KAO I ULAGANJE OSNOVNOG KAPITALA OSIGURATELJA

Član 1 Delokrug

1. Ovaj pravilnik ima za cilj da prilagodi kategorije investicionih sredstva u pokrivanju tehničke i matematičke provizije , maksimalne dozvoljene granice investiranja u vezi sa tim sredstvima , kao i ulaganje osnovnog kapitala osiguratelja.
2. Obim ovog pravilnika pokriva sve osiguratelje i filijale stranih osiguratelja koji rade na Kosovu koji su licencirani , regulisani i pod nadzorom Centralne banke Republike Kosova.

Član 2 Definicije

Svi termini koji se koriste u ovom pravilniku imaju isto značenje kao izrazi definisanim u članu 3 Zakona br. 05/L-045 o osiguranju .

Član 3 Opšta ograničenja

1. Osiguratelji su obavezni da poseduju dovoljno sredstava u pokrivanju tehničke i matematičke provizije ne manje od bruto vrednosti tehničke provizije, odnosno matematičke . Osiguratelji moraju osigurati adekvatnu distribuciju rizika u vezi ovih investicija, i da preduzmu potrebne mere da se olakša njihova kontinuirana procena.
2. Sredstva na ime pokrivanja tehničke i matematičke provizije ne mogu se povući , prenose, ili ustupljeni kolateral , osim ako takva zabrana izričito odstupa ovim pravilnikom .

Član 4

Principi ulaganja sredstava u pokrivanju tehničke i matematičke provizije/rezervi

1. Ulaganje sredstava u pokrivanju tehničke i matematičke rezerve od osiguratelja moraju u potpunosti ispuniti sledeće zahteve :
  - a) uložena sredstva moraju biti dovoljno bezbedna;
  - b) sredstva će biti uložena u takav način da bude u mogućnosti da izmiri obaveze prema osiguranicima u bilo koje vreme ;
  - c) sredstva treba da budu u obliku koji su dostupni u svakom trenutku;
  - d) uložena sredstva treba da budu dovoljno raznovrsna.
2. Osiguratelji moraju biti u stanju da pokažu da ispunjavaju regulatorne zahteve za investicije , kao i druge zahteve upravljanja rizikom.
3. Sredstva koja pokrivaju tehničke rezerve će se ocenjivati oduzimanjem obaveze u vezi sa tim sredstvima.
4. Sredstva u pokrivanju tehničkih rezervi se procenjuju na osnovu principa dovoljne opreznosti (zrelosti) uzimajući u obzir sve potencijalne rizikē povezane sa ovim sredstvima.

Član 5

Kategorije sredstava dozvoljene za pokrivanje tehničke i matematičke provizije

1. Osiguravatelji i filijale stranih osiguravača koji su licencirani od CBK, za obavljanje aktivnosti u oblasti osiguranja na Kosovu mogu da pokrivaju tehničke i matematičke rezerve kategorijama sredstava opisane na sledeći način:
  - a) Depoziti u evro valuti u bankama koje su licencirane na Kosovu;
  - b) Bono trezori /državni zapisi , obveznice i drugi finansijski instrumenti na tržištu kapitala, izdate od strane Vlade Republike Kosova sa rokom dospeća od ne više od godinu dana za ne-životnih osiguravača , dok bez ograničenja za životne osiguratelje;
  - c) Po posebnom zahtevu osiguranika i uz predhodno odobrenje CBK , osiguravači mogu da investiraju u instrumentima navedenim u tački b) ovog stava , izdate i garantovane od strane centralnih banaka i vlada zemalja članica EU, koje trebaju imati kreditni rejting ne niže od BBB od Standard & Poor's ili ekvivalent ove kategorije od Fitch dhe Moody's, ili njihovi ekvivalenta klasifikovani prema agenciji kreditnih rejtinga priznate od strane CBK;
  - d) Takođe predhodnim odobrenjem CBK , osiguravatelj može investirati u druge hartije od vrednosti , kojima se trguje na organizovanom tržištu , gde se emitenata klasifikuju ne manje od kategorije BBB od Standard and Poor's ili ekvivalent ove

- kategorije od Fitch i Moody's, ili njihovih ekvivalenata klasifikuju prema drugim agencijama kreditni rejtinga poznate od CBK;
- e) Nekretnina (zemljište zgrade), kao i ostala osnovna sredstva sa vrednuju po stopama amortizacije;
  - f) Novčana sredstva u blagajni, novčana sredstva u banci i depoziti sa rokom dospeća manje od 3 meseca u bankama licencirani od CBK u Republici Kosova;
  - g) Zahtevi /potraživanja/ na reosiguravače koji proizilaze iz poslova osiguranja , koji nisu stariji od 90 dana od nastanka obaveze.
  - h) Udeo reosiguratelja u tehničkim provizijama;
  - i) Obračunata kamata (obračunski) na osnovu ulaganja u bankarske depozite i druge hartije od vrednosti;
  - j) Zahtevi ili obračunati računi do 90 dana , koji proizilaze od osiguravatelja , agenata i brokera , ali ne više od dvadeset procenata (20%) prenosne premije bruto ;
2. Sredstva u vezi sa tehničkim provizijama za rizikë koji su na Kosovu, zahteva da se čuvaju ili da su pod starateljstvom unutar Kosova . Dok sredstva uložena u inostranstvo , osiguravači mogu obezbediti usluge starateljstva kako bi obezbedili pristup informacijama u vezi sa tim investicijama.

Član 6

Sredstva koja nisu primljena u pokrivanju tehničke i matematičke provizije od strane osiguratelja

1. Osiguratelji i filijale stranih osiguratelja koji nisu licencirani od strane CBK da vrše aktivnosti u oblasti osiguranja na Kosovu ne mogu da vrše pokrivanje tehničke i matematičke rezervi sa kategorijama sredstvana sledeći način:
  - a) Sredstva koja služe za finansiranje kapitala osiguratelja ili finansiranje kapitala drugom entitetu , koji je e povezan sa osiguravačem i koji je objekt zahteva i ograničenja od odgovarajućeg regulatora;
  - b) Hartije od vrednosti pravnih lica , koja su zavisni subjekti (filijale) osiguratelja , pravnih lica, koji su akcionari osiguratelja ili bilo koji drugi slučaj koji se smatra kao povezano lice sa osiguravateljem;
  - c) Troškovi sticanja na osiguranje i unapred plaćeni troškovi;
  - d) Krediti i potraživanja sa povezanim licima.
  - e) Krediti /pozajmljivanja/ za brokere i agente;
  - f) Drugi naplativi računi koji nisu izvedeni od delatnosti osiguranja ;
  - g) Drugi zahtevi u pogledu plaćanja koji ne proističu iz ispravke i subrogacije;

Član 7

Određujuća ograničenja ulaganja sredstava u pokrivanju tehničke i matematičke provizije

1. Osiguratelji koji obavljaju aktivnost na teritoriji Republike Kosova mogu ulagati sredstva u pokrivanju tehničke i matematičke provizije na sledeći način:
  - a) Bez ograničenja u evro deviznih depozita u bankama licenciranih na Kosovo, ali ne više od trideset posto (30%) uloženo u jednoj banci ;
  - b) Dvadeset procenata (20%) u ukupnoj bruto tehničke i matematičke provizije uloženi u kategorijama sredstava navedene u članu 5, stav 1, podstav c) i d) ovog pravilnika. Pojedinačna investicija na osnovu člana 5, stav 1, podstav d), izdate od strane jednog emitenta , ne može biti veća od procenata (5%) tog sredstava koji pokrivaju tehničke rezerve;
  - c) Dvadeset procenata (20%) od bruto tehničke i matematičke provizije za neživotna osiguravača ukupno, dok trideset procenata (30%) od ukupno bruto tehničkih i matematičkih rezervi , za životne osiguravače, na zemljište i zgrade . pojedinačna investicija ne bi trebalo da prelazi deset procenata (10%) u bilo kom delu zgrade ili zemljišta, blizu jedni drugima da mogu se efikasno ocenjivati kao pojedinačna investicija. Ulaganje u nekretnine je prihvatljivo/dopustljivo/ ako:
    - i. nepokretna imovina je opremljena sa potrebnom dokumentacijom , kojom je imovina upisana u katastar na ime osiguravatelja ili dokumentacije koja dokazuje da je ugovor o prodaji imovine (ili ugovor) je overen kod notera, i imovina poseduje građevinsku dozvolu od nadležnih organa;
    - ii. vrednost imovine je određena od strane nezavisnog procenitelja prema relevantnim standardima ;
    - iii. imovina /bogatstvo/ generiše prihode ili očekivani prihod;
    - iv. nepokretna imovina nije pod hipotekom , a ista nije zadužena na korist drugog lica ili kada se drži na drugo lice.
    - v. osiguratelj je dobio pismeno odobrenje od CBK.
  - d) Dvadeset pet procenata (25%) od bruto tehničke i matematičke rezerve od obaveza koja proizilaze od reosiguratelja, i deo reosiguratelja u tehničkim rezervama /provizijama/ iz člana 5, stav 1 pod stav g) i h). Izuzeci od ovog ograničenja su reosiguratelji koji su klasifikovani kao BBB ili iznad od Standard & Poor's ili ekvivalent ove kategorije od Fitch i Moody's, ili njihovih ekvivalenata razvrstani od drugih agencija drugi kreditni rejting priznati od strane CBK ;
  - e) Tri odsto (3%) bruto tehničke provizije od kategorije iz člana 5 , stav 1 podstav f);
  - f) Pet procenata (5%) bruto tehničke provizije u osnovnim sredstvima od onih koji su navedeni u stavu c) ovog člana;
  - g) Pet procenata (5%) obračunati kamata u skladu sa članom 5, stav 1, pod stav i);
2. Ograničenja navedena u članu 5, stav 1, podstav b), se ne primenjuju na :
  - a) bono /obveznice/i druge dužničke hartije izdate od strane Vlade Kosova;
  - b) obveznice i druge dužničke hartije garantovane od strane Vlade Kosova.

Član 8

Osnovni kapital (Garantni fond)

1. Osiguravajuće kompanije koje rade u Republici Kosova , uz prethodnu saglasnost CBK mogu da ulože osnovni kapital (Garantni fond) u kategoriji investicije na sledeći način:
  - a) u obveznice i druge dužničke hartije od vrednosti izdate od strane Vlade Kosova.
  - b) Depozit u evro u pouzdanom računu (escrow) u komercijalnim bankama licencirane na Kosovu, ne više od 30% sredstava deponovani u banci.
2. Osiguratelji su obavezni da 10% osnovnog kapitala u gotovini , uplatiti i održavati u svim vremenima u CBK.
3. Sredstva na ime osnovnog kapitala biće nedodirljiva u svako doba i ne može biti bilo koji oblik kretanja , povlačenja ili ulaganja bez prethodnog odobrenja CBK . Takođe sredstva osnovnog kapitala ni na koji način ne smeju se prebaciti ili založiti.

Član 9

Ograničenja u investicije

1. Svaka investicija treba da bude u ime osiguranika ili drži u ime osiguranika ili staratelja investicija. Bilo investicije koje nisu navedene u ovim imenima ne mogu biti uključeni ili prijavljena kao ulaganje u finansijskim izveštajima osiguratelja.
2. Ako CBK zaključi da zbog uslova investiranja uopšte ili zbog finansijskih uslova ili postojećih investicionih praksi pojedinih osiguravača , interes poverenika , kreditora ili poveriocima je ugrožena ili mogla biti dovedena u pitanje , onda CBK će nametnuti razumna i privremena ograničenja u investicijama pojedinog osiguravača , uključujući zabranu ili povratak određene investicije.

Član 10

Komitet za upravljanje investicija

1. Upravni odbor svakog osiguravatelja će osnivati komitet za upravljanje investicija , koji se sastoji od najmanje od tri (3) članova, od koji jedan mora biti ne-izvršni član upravnog odbora. Ne-izvršni član mora biti predsedavajući komiteta.
2. Investicioni komitet se sastaje najmanje 4 puta godišnje (svakih tri meseca) i treba izveštavati upravnom odboru za:
  - a) sigurnost ulaganja u kapital i od prihoda;
  - b) likvidnost investicija i koordinacijae raspoloženih sredstava da ispuni obaveze koje mogu nastati.
  - c) profitabilnost investicija uključujući i procenu ukoliko investicije su dovoljno profitabilne kako bi pokrili sve veće obaveze koje proizilaze iz polisa.

- d) odstupanje od opšte politike investicija , upustva, planovi, ciljevi ili strategije i finansijski uticaj ovih odstupanja.
- e) korektivne mere usvojene da ublaže nepovoljne rezultate.
- f) promene ili poboljšanje investicionog plana , ciljeva i strategija, po potrebi , kao i očekivani finansijski uticaj ovih promena ili poboljšanja.
- g) preporuke investicione politike po potrebi .

Član 11

Investiciona politika osiguratelja

1. Svaki osiguranik mora imati pismenu investicionu politiku , koje detaljno opisuje vrste investicije , koje će pratiti osiguravač, koje se odnosi na potrebe likvidnosti osiguravača u budućnosti, i biti u skladu sa investicionim propisima CBK. Investiciona politika mora biti odobrena od Upravnog odbora osiguravača i predati jedan primerak politike u CBK.
2. Svaka naredna promena u investicione politike mora biti odobrena od strane upravnog odbora osiguratelja i te promene moraju biti dostavljeni u pisanoj formi u CBK.
3. Sve naznačen investicije i držane po ovoj uredbi , će biti pod nadzorom i rukovodstvom upravnog odbora osiguratelja i sve investicije moraju biti ovlašćeni i odobreni od strane delegacije odbora ili komiteta o investicijama u skladu sa delegiranjem , standardima, ograničenjima i ciljeve investicija navedene od strane odbora.
4. Upravni odbor osiguratelja će prihvatiti, razmatrati i odobriti tromesečne investicione izveštaje, u kojima će biti obuhvaćeni detaljni spiskovi svih investicionih aktivnosti (uključujući depozite od poverenja i gotovina) i to će biti dokumentovano u zapisniku sa sastanka odbora direktora investicionih aktivnosti su prihvaćene i odobrene od strane upravnog odbora osiguratelja.
5. CBK može da razmatra izveštaj investicija i zapisnik sa sastanaka upravnog odbora i preduzima određene mere ako je potrebno.

Član 12

Sporazum staratelja investicija

Svaki osiguranik mora imati pisani sporazum starateljstva sa kvalifikovanim institucijama, u slučajevima investicija van Republike Kosova, gde detaljno su prikazane odgovornosti staratelja i osiguravača u vezi održavanje fizičkih investicija. Ovaj sporazum mora biti odobren od strane upravnog odbora kompanije.

Član 13
Izvršenje , korektivne mere i civilne kazne

Povrede odredba ovog pravilnika , biće predmet administrativnih mera i novčanih kazni kao što je navedeno Zakonom br. 03/L-209 o Centralnoj banci i Zakonom br.05/L-045 o osiguranju.

Član 14
Prelazne odredbe

Osiguratelji su obavezni da imaju sredstva u pokrivanju tehničkih provizija, u skladu sa navedenim rokovima i to:

- a) od 1 januara 2017 do 31 decembra 2017 - 70%
- b) od 1 januara 2018 do 31 decembra 2018 – 85%, i
- c) od 1 januara 2019 do 31 marta 2019 - 100%.

Član 15
Stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 31 decembra 2016. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika predstaje da važi Pravilnik o ulaganju sredstava u pokrivanju tehničke i matematičke provizije kao i Investicija osnovnog kapitala osiguratelja od 1 marta 2016 .

Predsednik Odbora Centralne banke Republike Kosova

Prof. Dr. Bedri Peci